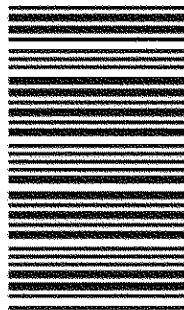

کد کنترل

464

F

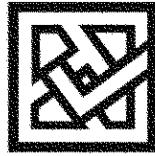
464F

دفترچه شماره (۱)

صبح پنج شنبه

۱۴۰۱/۱۲/۱۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می شود.»
امام خمینی (ره)

زیست‌شناسی جانوری – بیوسیستماتیک (کد ۲۲۲۴)

زمان پاسخ‌گویی: ۱۳۵ دقیقه

تعداد سوال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سوالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سوال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: – جانورشناسی – جنبش‌شناسی و بافت‌شناسی – زیست‌شناسی سلولی و مولکولی – بیوسیستماتیک جانوری – گونه و گونه‌زایی – جغرافیای جانوری	۸۰	۱	۸۰

این آزمون نمره منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاہیه تکیه و انتشار سوالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حیثی و حقوقی تها با عجز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برای مقررات رفتار می‌شود.

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب با شماره داوطلبی با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سوالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سوالات و پایین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

مجموعه دروس تخصصی (جانورشناسی - جنین‌شناسی و بافت‌شناسی - زیست‌شناسی سلولی و مولکولی - بیوسیستماتیک جانوری - گونه و گونه‌زایی - جغرافیای جانوری):

- ۱- کدام قسمت مغز دوزستان مرکز کنترل رفلکس‌های شنوایی و تنفس می باشد؟
- (۱) منخر
(۲) بصل النخاع
(۳) نیمکره مغز
(۴) هیپوتالاموس
- ۲- کدام گزینه معرف ویژگی تنفسی بزندگان است؟
- (۱) شش‌ها از سطح خلی بدهه‌ها متصاعدند.
(۲) شش‌ها با غشاها مشتمل از صفاق مخصوص نمی باشند.
(۳) شش‌ها ساختار اسفنجی ولی اتصاف پذیری کم دارند.
(۴) نه کیسه به شش‌ها متصلند که همگی در دم و بازدم نقش دارند.
- ۳- مهم‌ترین گزینه مشترک بین شترمرغان، آفتابپرستان و تخلی‌های درختی کدام است؟
- (۱) ادغام انگشتان (Syndactyly)
(۲) یک همسرگزینی (Monogamy)
(۳) چند همسرگزینی (Polygamy)
(۴) سازش حرکتی (Speed Adaptation)
- ۴- در نیم‌طنابداران (Hemichordata)، در کدام اندام(ها) کیسه سلومی منفرد وجود دارد؟
- (۱) دم
(۲) تنہ
(۳) یقه
(۴) خرطوم
- ۵- در رابطه با زندگی جانوران ساکن در آب‌های شیرین (Freshwater) و آب دریا (Seawater)، همه موارد زیر درست هستند، به جز:
- (۱) محیط داخلی بدن جانوران آب شیرین نسبت به محیط خارجی هیپوتونیک است.
(۲) جانوران آب‌های شیرین نسبت به جانوران دریایی، برای مقابله با تغییرات ناگهانی pH محیط سازش‌های بیشتری بافته‌اند.
(۳) به طور کلی جانوران ساکن آب‌های شیرین برای حفظ ثبات محیط داخلی خود (هوموستازی)، انرژی بیشتری مصرف می کنند.
- ۶- باقیمانده Rachitomous در پستانداران به کدام مورد تبدیل می شود؟
- (۱) هسته پالپی دیسک بین مهره‌ای
(۲) زوائد عرضی مهره
(۳) قوس مهره
- ۷- زوائد حباب‌مانند روی تانتاکول‌های برخی از شقایق‌های دریایی نام دارد.
- Siphonoglyph (۴) Gastrozoid (۳) Acrorhagi (۲) Acontia (۱)

-۸- مهم‌ترین وجه افتراق تولیدمثلى زالو با کرم خاکي چيست؟

- (۱) وجود کمربند تناسلی در زالو
- (۲) زالو جدا جنس ولی کرم خاکي تک جنس است.
- (۳) زالو آلت جفت‌گيري دارد ولی کرم خاکي فاقد آن است.
- (۴) پيله زالو در آب و پيله کرم خاکي در خاک آزاد می‌شود.

کدام‌يک جزو وظایف آستروسيت نیست؟

- (۱) شرکت در تشكيل سد خونی - مغزی
 - (۲) شرکت در توليد مایع مغزی - نخاعی
 - (۳) تنظيم محبيط یونی و شيميايی نورون‌ها
 - (۴) پرکردن نواقص بافتی پس از جراحت CNS
- سلول‌های کولانژیوسیت (cholangiocyte)، در اپی‌تلیوم کدام‌يک شرکت می‌کنند؟

- (۱) مجراری صفراوي
 - (۲) کيسه صفرا
 - (۳) گروق صفراوي
 - (۴) کانالیکول‌های صفراوي
- کدام گریشه در مورد لوزه‌های کامی درست است؟
- (۱) توسط اپی‌تلیوم تنفسی پرسکته شده‌اند.
 - (۲) در بخش فوقاني حلق قرار دارند.
 - (۳) واجد كريپت هستند.

در رابطه با ساختار بافتی عروق خونی، همه جملات زیر درست است، به جز:

- (۱) در لایه ادواتیس وریدهای بزرگ، دستجات عرضی عضله صاف وجود دارد.
- (۲) لایه الاستیک خارجی فقط در شریان‌های عضلانی بزرگ وجود دارد.
- (۳) لایه الاستیک داخلی شریان‌ها، دارای منافذ فنتسترا می‌باشد.
- (۴) در شریانچه‌های بسیار کوچک، لایه الاستیک داخلی وجود ندارد.

پیوند لب پشتی بلاستوپور از یک گاسترولای اولیه زنوبوس (دوزیست بی دم) به سمت شکمی جنین دیگری در همان مرحله، منجر به:

- (۱) تشكيل دو دسته ساختارهای قدامي می‌شود که در طول محور پشتی به یكديگر متصل‌اند (جنينی با دو سر).
- (۲) تشكيل دو دسته ساختارهای خلفی می‌شود که در طول محور شکمی به یكديگر متصل‌اند (جنينی با دو دم).
- (۳) تشكيل دو جنین می‌شود که در طول محور شکمی به یكديگر متصل‌اند.
- (۴) تشكيل دو جنین مجزا و مستقل می‌شود.

در کدام‌يک، هسته زایگوت درون زرده قرار گرفته است؟

- (۱) حشرات
- (۲) دوزیستان
- (۳) پرندگان
- (۴) پستانداران

در طی کدام‌يک از پدیده‌های زیر، پوشش گلیکوپروتئینی از سر اسپرماتوزوئیدها برداشته می‌شود؟

- (۱) فرایند دسیدواي
- (۲) فرایند ظرفیت‌یابی
- (۳) واکنش آکروزومی
- (۴) واکنش زونا

ساقه اتصالی (Connecting Stalk) در جنین انسان به‌طور كامل از چه سلول‌هایی تشکيل شده است؟

- (۱) هيبوبلاست
- (۲) اندودرم خارج رويانی
- (۳) مزودرم خارج رويانی

-۱۷ کدام باقیماندهای قندی برای شناسایی گلیکوپروتئین‌ها توسط سلکتین‌ها ضروری می‌باشند؟

- a. استیل گالاکتوز آمین
- b. گالاکتوز
- c. استیل گلوکز آمین
- d. مانوز
- e. استیل نورامینیک اسید
- f. فوکوز

b,c,d,e,f (۴)

b,c,d,e (۳)

a,c,d (۲)

e,f (۱)

-۱۸ در رابطه با ژنوم میتوکندری کدام عبارت درست است؟

۱) از لحاظ آرایش ژن‌ها در ژنوم شبیه ژنوم هسته می‌باشد.

۲) بخشی از کدهای آن با کدهای Universal هم خوانی ندارد.

۳) پیشتر پروتئین‌های زنجیره تنفسی توسط ژنوم میتوکندری رمزگذاری می‌شود.

۴) پروتئین‌های ششه هیستونی بیشتری در ژنوم میتوکندری نسبت به ژنوم هسته وجود دارد.

-۱۹ کدام آنتی‌بیوتیک با اتصال به زیر واحد S₅₀ عمل آنزیم پپتیدیل ترانسفراز را مهار می‌کند؟

- ۱) استرپیتومایسین
- ۲) سکلولهک امید
- ۳) تتراسایکلین
- ۴) کلاموفنیکل

-۲۰ همه جملات زیر در مورد CDK‌های میتوزی درست‌اند، به جز:

۱) weel کیناز را فعال می‌کنند.

۲) باعث فعال شدن SMC‌ها می‌شوند.

۳) باعث فعال‌سازی Cdc25 فسفاتاز می‌شوند.

۴) باعث شکسته شدن پوشش هسته‌ای در اکثر یوکاریوت‌ها می‌شوند.

-۲۱ همه واکنش‌های زیر مربوط به عملکرد پراکسی‌زوم‌ها می‌باشد، به جز:

۱) تولید و حذف H₂O₂

۲) متابولیزم ترکیبات نیتروژن‌دار

۳) اکسیداسیون اسیدهای چرب با زنجیره کوتاه

۴) کاتابولیسم ترکیبات غیرمعمول مانند اسیدهای آمینه از نوع D

-۲۲ همه عوامل دخیل در هم‌زمانی سنترو و رود پروتئین‌ها به داخل شبکه آندوپلاسمی

(cotranslational transpost) از پروتئین‌های هیدرولیزکننده GTP هستند، به جز:

۱) فاکتور طولی‌سازی ترجمه پروتئین از mRNA

۲) زیر واحد α از گیرنده SRP

۳) زیر واحد P₅₄ از SRP

۴) ترانسلوکون sec61

-۲۳ در مخمر برای گذر از G₁، کدامیک توسط کمپلکس SCF هدف‌گذاری می‌شود؟

- ۱) cdh1
- ۲) Sic1
- ۳) cyclin B
- ۴) securin

-۲۴ کدامیک از اجزای ماتریکس خارج سلولی به صورت cell specific بیان می‌شود و به یک توالی سه پپتیدی متصل می‌شود؟

- ۱) لامینین
- ۲) کلارن
- ۳) فیبرونکتین
- ۴) پروتئوگلایکن

-۲۵ کدامیک از مسیرهای سیگنالی زیر توسط سیتوکین‌ها فعال نمی‌شود؟

Ras – MAP Kinase (۲)

Phospholipase C (۱)

PI3 Kinase (۴)

JAK – STAT (۳)

- ۲۶- کدام مدل گونه‌زایی نسبت به سایرین، امکان تولید هیبرید بین دو گونه را بیشتر فراهم می‌کند؟

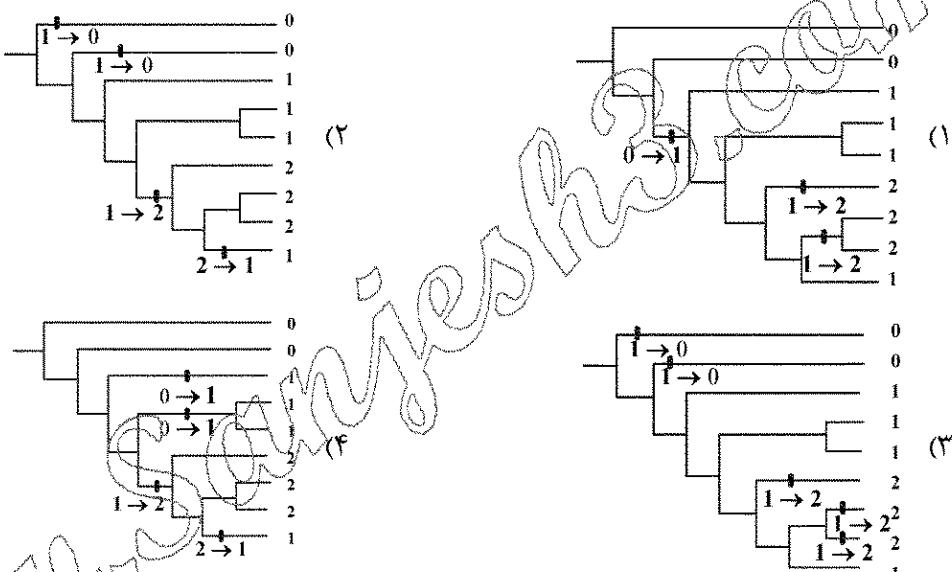
- (۱) گونه‌زایی همجا (Sympatric)
- (۲) گونه‌زایی ناهمجا (Allopatric)
- (۳) گونه‌زایی همچوار (Parapatric)
- (۴) گونه‌زایی پیرامونی (Peripatric)

- ۲۷- کدام دیدگاه مکتب Evolution Taxonomy دارای اهمیت اساسی است؟

- (۱) پارافایلی
- (۲) تکامل خطی
- (۳) شباهت ظاهری
- (۴) نقطه انشعاب و واگرایی متعاقب آن

- ۲۸- کلید نخستین بار توسط لامارک در سال ۱۷۷۸ ابداع شد. در این کلید، صفات به صورت تنابوی و با توجه به ترتیبی دقیق انتخاب می‌شوند.

- ۲۹- چهار سناریو تکامل صفت، همگی به درستی تنوع صفت مشاهده شده روی این درخت را توضیح می‌دهند. کدام یک پارسیمونی تر است؟

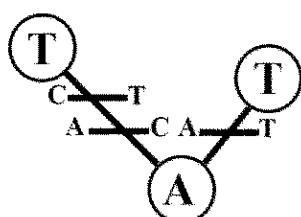

- ۳۰- همه جملات زیر درست است، به جز:

- (۱) حداقل تکامل تبارنمایی است که تا حدودی مشابه حداقل پارسیمونی باشد.
- (۲) دو توالی ممکن است در وضعیت مشابه، نوکلئوتیدی‌های مشابه داشته باشند این بدان معنی دارد که هیچ تغییر تکاملی بین آن دو وجود ندارد.
- (۳) نمره بوت استرپ (bootstrap score) ۷۰٪ برای یک کلاد خاص بدان معنی است که فقط ۷۰٪ از صفات در مجموعه داده با آن کلاد سازگار هستند.

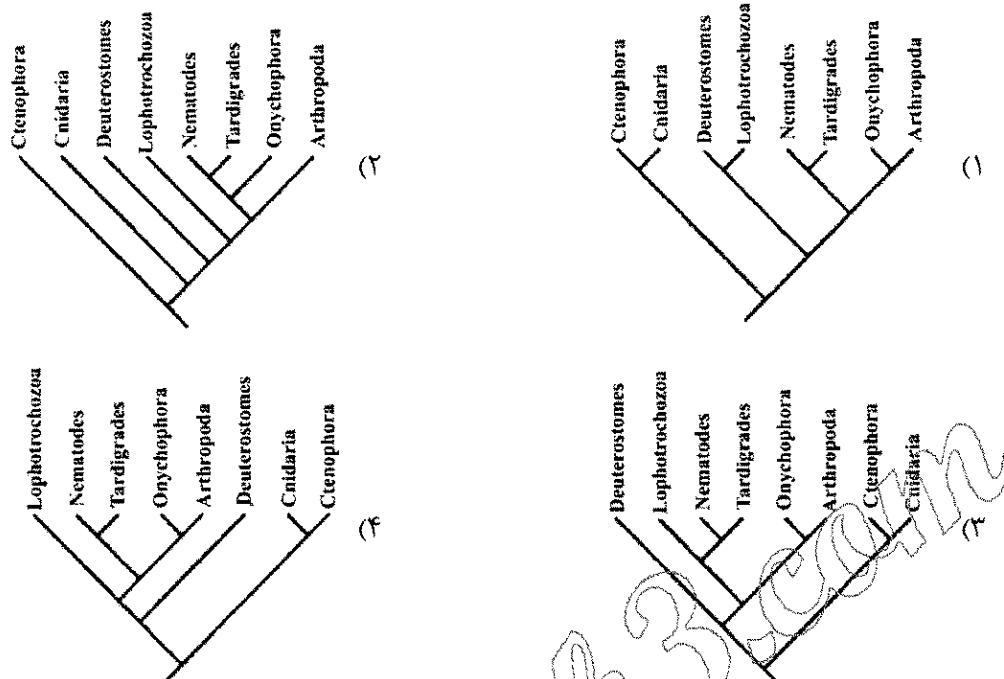
(۴) مدل تکاملی کیمورا (K_2p) که برای تصحیح هموپلازی به کار می‌رود نسبت به مدل تکاملی ژوکز - کانتور (Jukes-Cantor) رضایت‌بخش‌تر و تخمین واقعی‌تری از نرخ تکامل را نشان می‌دهد.

- ۳۱- شکل مقابل کدام نوع جایگزینی را نشان می‌دهد؟

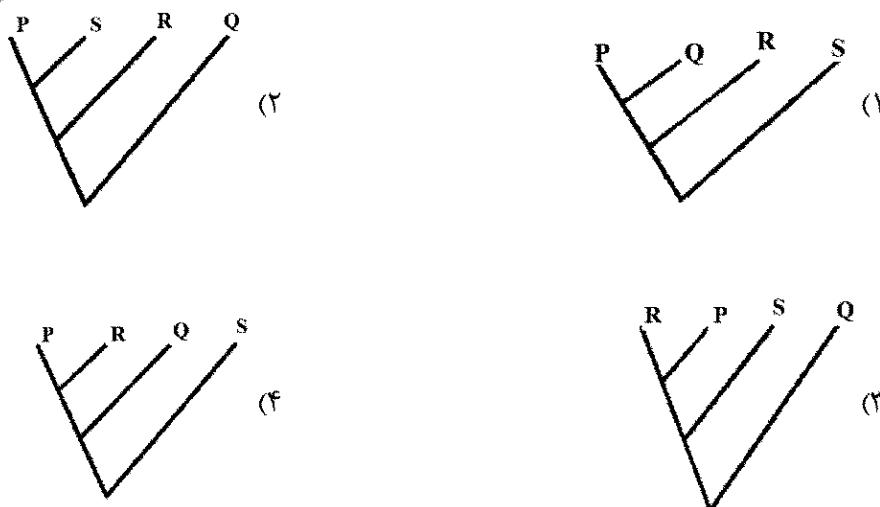
- (۱) موازی (Parallel)
- (۲) همگرا (Convergent)
- (۳) برگشتی (Reversal)
- (۴) تصادفی (Coincident)

- ۳۲ - کدامیک از درختان زیر روابط تکاملی جانوری را بهتر نشان می‌دهند؟

- ۳۳ - با توجه به ماتریس داده‌های جدول که شامل ۴ گونه (P-S) و ۹ صفت (I-X) است، حالت صفت اگر اجدادی باشد (0) و اگر مشتق شده باشد (1) می‌باشد کدامیک از درختان فیلوجنتیک زیر با تجزیه و تحلیل کladیستیک این داده‌ها به دست می‌آید؟

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
P	0	0	1	1	1	0	1	0	1	1
Q	0	0	1	1	1	1	1	1	1	1
R	1	1	1	0	1	0	1	0	1	0
S	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0

- ۳۴ - کدامیک از عبارت زیر براساس تفکر درختی (tree thinking) می‌باشد نه تفکر نرده‌بانی (ladder thinking)?
- (۱) حیوانات پست‌تر، ستون فقرات ندارند.
 - (۲) عروس دریایی ابتدایی تر از ماهی قرمز است.
 - (۳) نخستین‌ها (Primate) همگی خویشاوندند.
 - (۴) پرندگان از خزندگان ابتدایی، مانند دایناسورها تکامل یافته‌اند.
- ۳۵ - کدام جمله زیر صحیح است؟
- (۱) از دیدگاه فنتیک، Grades دارای اعتبار نیستند.
 - (۲) از دیدگاه Mayr، فقط گروه‌های تکنیایی اعتبار دارند.
 - (۳) از دیدگاه Hennig، گاهی اوقات می‌توانیم پارافیلی رادر تاکسونومی بپذیریم.
 - (۴) از دیدگاه Mayr، گاهی اوقات می‌توانیم پارافیلی رادر تاکسونومی بپذیریم.
- ۳۶ - در مقایسه انسان و گوریل، کدام مورد زیر مشخص می‌شود؟
- (۱) واگرایی زننده‌کی پا به پای واگرایی مرفوولوژیک پیش‌رفته است.
 - (۲) واگرایی زننده‌کی و مرفوولوژیک پا به پای هم پیش‌رفته‌اند.
 - (۳) واگرایی مرفوولوژیک به انتقام واگرایی زننده نیست.
 - (۴) مسئله هموپلازی بسیار برانگ است.
- ۳۷ - کدامیک به عنوان Autapomorphy خاص انسان مطرح است؟
- (۱) تحلیل رفتن ماهیچه‌های گوش خارجی
 - (۲) رشد خارق‌العاده لب فرونتمال
 - (۳) تحلیل رفتن زائد آپاندیس
- ۳۸ - از دیدگاه ارنست مایر، در تکامل فیلیتیک تاکسون‌های یاهمزمان می‌توانند:
- (۱) یک ابرگونه باشند.
 - (۲) گونه‌های همزاد باشند.
 - (۳) گونه‌های مختلف یک گونه باشند.
 - (۴) زیرگونه‌های مختلف یک گونه باشند.
- ۳۹ - از دیدگاه Henning، کدام جمله درست است؟
- (۱) گونه‌زایی خطی امکان وقوع ندارد.
 - (۲) یکی از گونه‌های دختری عملًا همانگونه والدینی است.
 - (۳) گونه والدینی گاهی اوقات می‌تواند همراه با گونه‌های دختری وجود داشته باشد.
 - (۴) پس از جریان گونه‌زایی، گونه والدینی همیشه همراه با گونه‌های دختری وجود دارد.
- ۴۰ - کدام مورد صحیح است؟
- (۱) دو گونه همزاد نمی‌توانند در پراکنش همپوشانی داشته باشند.
 - (۲) در تغییرات کشانه‌ای شیب تغییرات عموماً آرام است.
 - (۳) دو زیرگونه گاهی اوقات می‌توانند در یک قلمرو وجود داشته باشند.
- ۴۱ - در نام علمی مگس گرددهافشان (*Eristalis (Eoseristalis) dimidiate* (Wiedemann, 1830)) اجزاء متناظر با این نام به ترتیب از چپ به راست کدامیک هستند؟
- (۱) (نام‌گذار اخیر جنس) - جنس - (گونه) - زیرگونه - (گونه) - جنس
 - (۲) (نام‌گذار اول گونه) - گونه - (زیرجنس) - جنس - (نام قبلی جنس) - گونه
 - (۳) (نام‌گذار اول گونه) - گونه - (زیرجنس) - جنس - (نام قبلی جنس) - گونه

- ۴۲ - کدامیک در مورد صفت تاکسونومیک مصدق دارد؟
- (۱) صفات تاکسونومیک اغلب متغیر هستند.
 - (۲) صفات تاکسونومیک فقط مرغولوژیک هستند.
 - (۳) یک صفت تاکسونومیک همیشه از نظر سازشی اهمیت دارد.
 - (۴) ممکن است یک صفت تاکسونومیک قادر ارزش سازشی خاصی باشد.
- ۴۳ - زمانی که از میان نمونه‌های سین‌تاپ یک نمونه به عنوان تیپ مشخص می‌شود (در شرایطی که هنوز هولوتیپ تعیین نشده است)، آن نمونه و مابقی نمونه‌ها به ترتیب از راست به چپ کدامند؟
- (۱) پاراتیپ - توپوتیپ
 - (۲) لکتوتیپ - پارالکتوتیپ
 - (۳) نئوتیپ - هولوتیپ
 - (۴) هولوتیپ - پاراتیپ
- ۴۴ - در خلیج فارس تنها دو شکل از میگوهای نر با شباهت ریختی زیاد و صفات ممیزه بسیار اندک به صورت هم‌جا مشاهده می‌شوند. محتمل ترین وضعیت کدام است؟
- (۱) دوگونه (Dyponomy)
 - (۲) دو شکل جنسی (Sexual dimorphism)
 - (۳) چندشکلی (Dyponomy)
 - (۴) دوگونه هم‌ریخت یا همزاد (Polymorphism)
- ۴۵ - کدامیک از عناوین زیر شامل تمامی قوانین و مقررات الزامی درباره نام‌گذاری کلادها (Clades) در سراسر جهان است؟
- (۱) International Code of Phylogenetic Nomenclature
 - (۲) International Code of Zoological Nomenclature
 - (۳) Theory and Practice of Animal Taxonomy
 - (۴) Principle of Zoological Systematics
- ۴۶ - کدامیک از گزینه‌های زیر درست است؟
- (۱) امروزه داروینیسم همانند لامارکیسم فقط از نظر تاریخی دارای اعتبار است.
 - (۲) داروینیسم عملأ همان لامارکیسم جدید است که توسط داروین به نحو دیگری بیان و ارائه شده است.
 - (۳) امروزه علی‌رغم پیشرفت‌های خیره‌کننده در علوم مختلف مخصوصاً علوم زنتیک و سلولی - مولکولی، اعتبار پارادایم داروینی کماکان به قوت خود باقی است.
 - (۴) به دلیل پیشرفت‌های خیره‌کننده در علوم مختلف مخصوصاً علوم زنتیک و علوم سلولی امروزه پارادایم داروینی تقریباً اعتبار خود را از دست داده است.
- ۴۷ - در مجمع‌الجزایر هاوایی، فرایند گونه‌زایی در *Drosophila* ابتدا به طریق و در ادامه به طریق بوده است.
- (۱) آلوپاتریک - پری‌پاتریک
 - (۲) پری‌پاتریک - سیمپاتریک
 - (۳) سیمپاتریک - آلوپاتریک
- ۴۸ - در **:Secondary sympatry**
- (۱) جمعیت‌های جدا شده جغرافیایی خاص تشکیل می‌شوند.
 - (۲) دو شبه‌گونه در کناره‌م قرار گرفته که تمایل چندانی به آمیزش باهم ندارند.
 - (۳) دو گونه همزاد که اصولاً دارای جدایی تولیدمشی هستند در کناره‌م قرار می‌گیرند.
 - (۴) سد جغرافیایی بین دو زیر‌گونه برداشته شده و خزانه‌زنی آنها مجدداً مخلوط می‌شود.

-۴۹- علت / علل تنوع خارق العاده **Chameleonidae** و **Lemuridae** در ماداگاسکار عبارتند از:

(۱) پتانسیل ذاتی برای گونه‌زایی

(۲) وجود رقیب و مسئله طرد رقابتی

(۳) مهاجرت ثانویه از طریق کanal موزامبیک

(۴) جدایی طولانی مدت - نیچ اکولوژیک خالی - عدم وجود رقبای دارای پتانسیل بالا

-۵۰- پیامد وقوع تنگنایهای ژنتیکی (**genetic bottlenecks**) کدام است؟

(۱) از دست دادن تنوع ژنتیکی در جمعیت‌های اخلاف (۲) افزایش توانایی مقاومت در برابر بیماری‌های جدید

(۳) به اشتراک‌گذاری مواد ژنتیکی بین دو جمعیت (۴) جریان ژنی گستردگی

-۵۱- گونه‌زایی در ماهیان **Cichlidae** در دریاچه‌های آفریقا، مثال بارزی از کدام گونه‌زایی است؟

Parapatric (۲)

Allopatric (۱)

Stasipatric (۴)

Sympatric (۳)

-۵۲- اگر فرض کیم طول نسل در موش آرمایشگاهی ۲۱ روز باشد، در صورت عدم وجود جهش برگشتی، چه مدت طول

می‌کشد تا صرفاً از طریق جهش ۵٪ آلل غالب (A) به آلل مغلوب (B) تبدیل شود؟

(۱) ۱۴۷۰۰ روز

(۲) ۴۹۰۰۰۰ ماه

(۳) ۴۰۲۷۳ سال

(۴) ۲۱ میلیون سال

-۵۳- کدامیک از موارد زیر، دلیل(های) احتمالی برای عدم تعادل پیوستگی بین آلل‌ها در دو لوکوس است؟

(۱) نرخ بالای نوترکیبی بین جایگاه‌ها و گزینش طبیعی

(۲) نرخ پایین نوترکیبی بین جایگاه‌ها و گزینش طبیعی

(۳) گزینش طبیعی

(۴) پلی‌پلوئیدی

-۵۴- کدامیک از موارد زیر نمونه‌ای از رفتار تعاونی نیست؟

(۱) تشکیل لک (Lek formation)

(۲) رفتار نگهبانی (Sentinel behavior)

(۳) تشکیل بیوفیلم (Biofilm formation)

(۴) تقسیم کار در هنگام تولید مثل (Reproductive division of labour)

-۵۵- عنکبوت‌های جهنه مقلد مورچه (ant – mimicking jumping spiders) از جنس *Myrmarachne* (با کدامیک

از پدیده‌های تکاملی زیر شناخته می‌شوند؟

(۲) تقلید باتسی (Batesian mimicry)

(۱) آپوسماتیسم (Aposematism)

(۴) تقلید تهاجمی (Aggressive mimicry)

(۳) تقلید مولری (Muellerian mimicry)

-۵۶- براساس کدام مدل گونه‌زایی زیر، گونه‌ی جدیدی در محدوده جغرافیایی جد خود پدید می‌آید؟

Parapatric (۲)

Allopatric (۱)

Peripatric (۴)

Sympatric (۳)

-۵۷- مطالعات دیرینه‌شناسی اخیر نشان می‌دهد که برخی از گروه‌های انسان امروزی دارای مقادیری ژن نئاندرتال در ژنوم خود هستند. بهترین توضیح برای این پدیده چیست؟

(۱) تولید مثل برخی از اجداد انسان امروزی با نئاندرتال‌های هم‌زمان خود

(۲) جهش برگشتی برخی از ژن‌ها در انسان‌های امروزی به توالی‌های نئاندرتال مانند

(۳) حضور نئاندرتال‌ها در بین جمعیت‌های انسان معاصر

(۴) منشأ مستقیم انسان‌های امروزی از اجداد نئاندرتال

-۵۸- نرخ انشعاب سازشی (*adaptive radiation*), معمولاً در کدام یک از شرایط زیر در بالاترین حد خود است؟

(۱) وقتی بسیاری از گونه‌ها برای یک منبع محدود باهم رقابت می‌کنند.

(۲) وقتی که پردازه‌های (*Niches*) جدید در دسترس قرار می‌گیرند.

(۳) در جمعیت‌های بسیار بزرگ با جفت‌گیری تصادفی

(۴) وقتی اندما فراوان است.

-۵۹- در گروه کوچکی از افرادی که در یک منطقه دورافتاده زندگی می‌کنند، شیوع بالای پوست آبی وجود دارد. وضعیتی که ناشی از تغییر در ساختار هموگلوبین است. جد همه ساکنان «آبی پوست» یک زوج که از ساکنان اصلی این منطقه بوده‌اند می‌باشد. فراوانی غیرمعمول بالای «پوست آبی» در منطقه نمونه‌ای از کدام روند تکاملی است؟

(۱) برتری هتروزیگوتی (*Heterozygote advantage*)

(۲) گزینش طبیعی (*Natural selection*)

(۳) گزینش جنسی (*Sexual selection*)

(۴) رانش ژنتیکی (*Genetic drift*)

-۶۰- شش گونه مختلف از صدپایان که در درخت فیلوجنیک زیر نشان داده شده‌اند، دارای چندشکلی نوکلئوتیدی ساده (*SNPs*) در یک لوکوس خاص هستند. با فرض حداقل پارسیمنوی (*ياداحداقل تغییرات تکاملی*، محتمل ترین نوکلئوتید در جد "P" کدام است؟

(۱) C یا A

(۲) G یا A

(۳) G یا C

(۴) T یا C

-۶۱- در تقلید باتزین (*Batesian mimicry*), یک گونه بی ضرر از یک گونه مدل مضر یا سمی تقلید می‌کند. افزایش فراوانی نسبی تقلید:

(۱) بر هر دو جمعیت مدل و مقلد تأثیر مثبت دارد.

(۲) بر جمعیت مقلد تأثیر مثبت داشته، اما بر جمعیت مدل تأثیری ندارد.

(۳) بر هر دو جمعیت مدل و مقلد تأثیر منفی دارد.

(۴) بر جمعیت مدل تأثیر منفی داشته، اما بر جمعیت مقلد تأثیری ندارد.

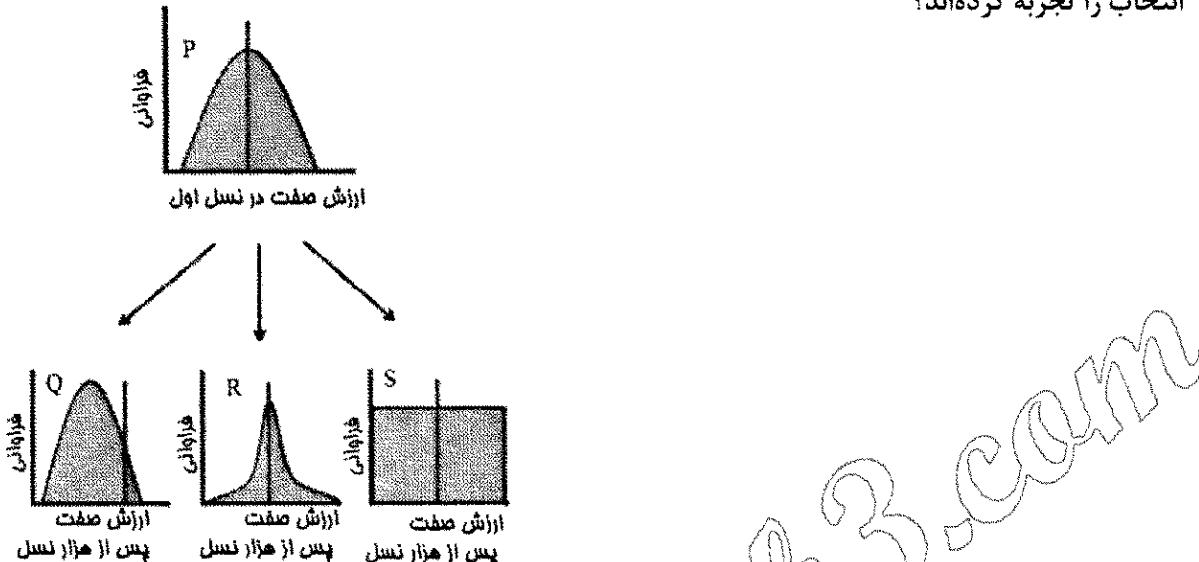
-۶۲- دو گونه‌ی خواهری بلبل خرما جنس *Pycnonotus* یکی در هند و دیگری در سریلانکا دارای پراکنش بدون همپوشانی هستند. کدام یک از حالت‌های گونه‌زایی زیر، پارسیمنوی ترین توضیح برای این الگو است؟

(۱) گونه‌زایی هم‌جا (*Sympatric*)

(۲) گونه‌زایی ناهم‌جا (*Allopatric*)

(۳) گونه‌زایی هم‌جوار (*Parapatric*)

۶۳- یک جمعیت والدینی (P) به سه جمعیت دختر (Q, R و S) که در سه زیستگاه مختلف رشد می‌کنند، تقسیم می‌شود. پس از ۱۰۰۰ نسل، توزیع فراوانی تعادلی یک صفت در هر یک از جمعیت‌های دختر در شکل زیر نشان داده شده است (خط عمودی نشان‌دهنده میانگین جمعیت والدینی است). بر این اساس، زیر جمعیت‌ها کدام مدل انتخاب را تجربه کرده‌اند؟

- (۱) Q: گسلنده (No selection)
 (۲) R: تثبیت‌کننده (Stabilizing Selection)
 (۳) D: جهت‌دار (Directional Selection)
 (۴) S: گسلنده (Disruptive Selection)
- (۱) Q: گسلنده (No selection)
 (۲) R: تثبیت‌کننده (Stabilizing Selection)
 (۳) D: جهت‌دار (Directional Selection)
 (۴) S: گسلنده (Disruptive Selection)
- در گونه‌زایی هم‌جا (Sympatric), کدام مورد از سه‌های جداگانی تولید‌منشی (بر عمل می‌کند؟

- (۱) پس‌لاقاحی
 (۲) پیش‌لاقاحی

- (۳) ابتدا پس‌لاقاحی و سپس پیش‌لاقاحی
 (۴) ابتدا پیش‌لاقاحی و سپس پس‌لاقاحی

۶۵- در برخی از گونه‌های ناهم‌جا (Allopatric)، جداگانی ریختی تحقق می‌باید اما جداگانی تکامل زانیکی شکل نمی‌گیرد. هرگاه افراد این دو گونه ناهم‌جا به تعداد کم، در یک منطقه کوچک کنار هم قرار گیرند، کدام‌یک از موارد زیر متحمل تر است؟

- (۱) ایجاد گونه جدید سوم
 (۲) تشدید جداگانی تولید‌منشی بین دو گونه
 (۳) ایجاد هیبرید بین دو گونه
 (۴) ادغام کامل دو گونه و حذف والدین

۶۶- متنوع ترین گروه از مهره‌داران خشکی‌زی فلات ایران کدام است؟

- (۱) پرنده‌گان
 (۲) خزندگان
 (۳) پستانداران

۶۷- کدام مورد، در خصوص رشته کوه‌های البرز مصدق دارد؟

- (۱) همزمان با کوه‌زایی زاگرس پدید آمده و همراه با آن برای همه تاکسون‌ها به منزله سد عظیم جغرافیایی عمل کرده است.
 (۲) به دنبال برخورد شبه قاره عربستان با صفحه ایران پدید آمده و می‌توان آن را به عنوان مرکز منشأ جنس *Laudakia* (سوسماران آگامید صخره‌زی) در نظر گرفت.

(۳) به دنبال کوه‌زایی همیالیا پدید آمده و از آن پس برای برخی تاکسون‌ها به منزله سد عظیم جغرافیایی و برای بعضی دیگر به منزله دالان پراکنش است.

(۴) در اثر وقایع آتش‌شانی مستقل پدید آمده و نقش بسیار مهمی در گونه‌زایی پاراپاتریک در فلات ایران داشته است.

- ۶۸- کدام ناحیه جغرافیای جانوری، خشک‌ترین ناحیه جغرافیایی است؟
- (۱) Palearctic (۲) Oriental (۳) Neotropical (۴) Australian
- ۶۹- معروف‌ترین پستاندار توندرای پالئارکتیک کدام است؟
- (۱) روباه قطبی (۲) گوزن شمالی (۳) خرگوش (۴) گرگ
- ۷۰- کدام مورد زیر، در خصوص خط **Weber** درست است و نقش آن چیست؟
- (۱) در شرق خط Wallace است و منطقه تعادل فونی خارپوستان و پرنده‌گان آسیایی - استرالیایی است.
- (۲) در غرب خط Wallace است و منطقه تعادل فونی خارپوستان و پرنده‌گان آسیایی - استرالیایی است.
- (۳) در شرق خط Wallace است و منطقه تعادل فونی نرم‌تنان و پستانداران آسیایی - استرالیایی است.
- (۴) در غرب خط Wallace است و منطقه تعادل فونی نرم‌تنان و پستانداران آسیایی - استرالیایی است.
- ۷۱- کدام مورد، تعریف قانون پیشروی **Henning** در مورد مرکز منشأ است؟
- (۱) جایی است که تاکسون‌های آن گروه بیشترین هموپلازی را دارند.
- (۲) جایی است که تاکسون‌های آن گروه کمترین هموپلازی را دارند.
- (۳) جایی است که جدیدترین تاکسون‌های آن گروه زندگی می‌کنند و یا قدیمی‌ترین تاکسون‌های هر گروه در دورترین نقاط نسبت به مرکز منشأ یافت می‌شوند.
- (۴) جایی است که قدیمی‌ترین تاکسون‌های آن گروه زندگی می‌کنند و یا جدیدترین تاکسون‌های هر گروه در دورترین نقاط نسبت به مرکز منشأ یافت می‌شوند.
- ۷۲- از حدود ۲۰۰ میلیون سال تا ۵۸ میلیون سال قبل، ابو قاره گندوانالند به قطعاتی شکسته شد که بخشی از خشکی‌های امروز را تشکیل می‌دهند. کدام مورد، قطعات تشکیل‌دهنده گندوانالند را به درستی نشان می‌دهد؟
- (۱) آفریقا، ماداگاسکار، استرالیا، شبه قاره عربستان، قطب جنوب، نیوزیلند، آمریکای جنوبی، شبه قاره هند
- (۲) آمریکای شمالی، آسیا، اروپا، آفریقا، ایسلند، گرینلند، آمریکای مرکزی
- (۳) آفریقا، استرالیا، قطب جنوب، آمریکای جنوبی، شبه قاره هند
- (۴) آمریکای شمالی، اروپا، آمریکای جنوبی، آفریقا، قطب جنوب
- ۷۳- یکی از اصول پذیرفته شده در جغرافیای جانوری اصل **Actualism** یا **Uniformitarianism** است. کدام مورد زیر، این اصل را به درستی توصیف می‌کند؟
- (۱) فرایندهای بنیادی زیستی و فیزیکی که امروزه در زمین عمل می‌کنند، در گذشته می‌توانستند به نحوی متفاوت عمل کنند.
- (۲) فرایندهای بنیادی زیستی و فیزیکی که امروزه در زمین عمل می‌کنند، در گذشته نیز به همین نحو عمل می‌کردند.
- (۳) فرایندهای بنیادی زیستی همواره به صورتی یکسان عمل می‌کنند، اما فرایندهای فیزیکی در شرایط متفاوت به نحوی متفاوت عمل می‌کنند.
- (۴) فرایندهای بنیادی فیزیکی همواره به صورتی یکسان عمل می‌کنند، اما فرایندهای زیستی که امروزه در دنیا عمل می‌کنند، در گذشته به دلیل شرایط محیطی متفاوت به نحوی متفاوت عمل می‌کردند.
- ۷۴- فون خشکی‌زی ایران دارای عناصری از مناطق اصلی جغرافیایی زیستی شامل می‌باشد.
- (۱) Ethiopian, Oriental, Nearctic (۲) Neotropical, Oriental, Nearctic (۳) Nearctic, Neotropical, Palearctic (۴) Palearctic, Ethiopian, Oriental

- ۷۵ - کدام مورد، در خصوص وسعت دامنه پراکنش جغرافیایی گونه‌های جانوری درست است؟
- (۱) بیشتر گونه‌های جانوری دارای دامنه پراکنش وسیع یا متوسط هستند.
 - (۲) بیشتر گونه‌های جانوری دارای دامنه پراکنش کوچک یا متوسط هستند.
 - (۳) بیشتر گونه‌های جانوری دارای دامنه پراکنش جغرافیایی کوچک یا وسیع هستند.
 - (۴) گونه‌های جانوری درشت‌جثه دارای دامنه پراکنش وسیع و گونه‌های جانوری کوچک‌اندام دارای دامنه پراکنش کوچک هستند.
- ۷۶ - با تشدید تغییرات اقلیمی امروز زمین، چه تغییراتی در دامنه پراکنش جانوران انتظار می‌رود؟
- (۱) به سمت عرض‌های جغرافیایی و ارتفاعات بالاتر تغییر می‌یابند.
 - (۲) به سمت عرض‌های جغرافیایی و ارتفاعات پایین‌تر تغییر می‌یابند.
 - (۳) در نیمکره شمالی به سمت عرض‌های جغرافیایی بالاتر و در نیمکره جنوبی به سمت عرض‌های جغرافیایی پایین‌تر تغییر می‌یابند.
 - (۴) کارخانه‌کاری‌ها به سمت عرض‌های جغرافیایی بالاتر و ارتفاعات و در آبزیان به سمت عرض‌های جغرافیایی پایین‌تر و عمق بیشتر تغییر می‌یابند.
- ۷۷ - در صورت وقوع دامنه پراکنشی یک گونه در شب شرایط محیطی، کدام مورد درست است؟
- (۱) معمولاً در هر دو سر دامنه پراکنش عوامل زیستی محدود کننده‌اند.
 - (۲) معمولاً در هر دو سر دامنه پراکنش عوامل فیزیکی محدود کننده‌اند.
 - (۳) معمولاً در یک سر دامنه پراکنش توسط عوامل فیزیکی و نیز سر دیگر دامنه پراکنش توسط عوامل زیستی محدود می‌شوند.
 - (۴) در برخی گونه‌ها عوامل فیزیکی و در دیگران عوامل زیستی محدود کننده هر دو سر دامنه پراکنش هستند.
- ۷۸ - کدام جمله در مورد شرایط محیطی «اکوسیستم‌های آبی و خشکی» درست است؟
- (۱) در هر دو اکوسیستم با افزایش فاصله محل‌های مورد مقایسه، شباهت شرایط محیطی کاهش می‌یابد.
 - (۲) در هر دو اکوسیستم با افزایش فاصله محل‌های مورد مقایسه، شباهت شرایط محیطی افزایش می‌یابد.
 - (۳) در اکوسیستم‌های آبی با افزایش فاصله محل‌های مورد مقایسه، شباهت شرایط محیطی افزایش، ولی در اکوسیستم‌های خشکی با افزایش فاصله شرایط محیطی کاهش می‌یابد.
 - (۴) در اکوسیستم‌های خشکی با افزایش فاصله محل‌های مورد مقایسه، شباهت شرایط محیطی افزایش، ولی در اکوسیستم‌های آبی با افزایش فاصله شرایط محیطی کاهش می‌یابد.
- ۷۹ - با وجود تنوع خارق‌العاده مگس‌های میوه (*Drosophila*) در مجمع‌الجزایر هاوایی، به کدام دلیل نمی‌توان این مجمع‌الجزایر را مرکز منشأ *Drosophila* دانست؟
- (۱) مجمع‌الجزایر هاوایی بسیار قدیمی بوده و قبل از تکامل *Drosophila* ایجاد شده‌اند.
 - (۲) سن مجمع‌الجزایر هاوایی از نظر زمین‌شناسی بسیار کمتر از سن تاکسون *Drosophila* است.
 - (۳) هیچ گونه گونه‌زایی از *Drosophila* در جزایر هاوایی رخ نداده است.
 - (۴) هاوایی که زمانی به سرزمین اصلی آمریکای شمالی متصل بوده، از ابتدا جزء مناطق تحت اشغال *Drosophila* بوده است.

-۸۰ در خصوص فراوانی (Abundance) گونه‌های جانوری، همه موارد درست است، به جز:

۱) فراوانی یک گونه در امتداد دامنه جغرافیایی پراکنش آن به صورتی متقارن تغییر می‌کند.

۲) هرچه سایتها مورد مطالعه به یکدیگر نزدیک‌تر باشند، فراوانی گونه‌ها شباهت بیشتری با یکدیگر دارند.

۳) فراوانی یک گونه در مراتب جغرافیایی آن بسیار متغیر است، ولی عموماً دارای جمعیت‌های کم تعداد می‌باشد.

۴) در صورت وجود یک سد غیرقابل عبور در حاشیه دامنه جغرافیایی پراکنش جانوران (مثلًا خط ساحلی برای جانوران خشکی‌زی)، فراوانی گونه‌های جانوری به صفر نزدیک می‌شود.